ב ס ״ ד

בהיכלו

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

פרשת **שופטים** תשפ״ד

גליון מס
135

נחלת הַוְתָרָן

סְפוּרִים נִפְלָאִים שֶׁל אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים מְסֻפֶּרֶת הַגְּמָרָא עַל רַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה (תַּעֲנִית כ' ע״ב), עַד שֶׁרַב וּשְׁמוּאֵל עָבְרוּ עִמּוֹ תַּחַת כִּתֵּף רָעוּעַ, וְלֹא פָּחֲדוּ, מִגֹּדֶל זְכוּתוֹ שֶׁל רַב אַדָּא, וְכֵן רַב הוּנָא הָיָה לוֹ יַיִן בְּבֵית שָׁבוּר וּפַחַד לְהִכָּנֵס שָׁם מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה וְהֵבִיא אֶת רַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה וְדִבֵּר עִמּוֹ בִּלְמוּד תּוֹרָה וְכָכָה הִמְשִׁיכוֹ לְתוֹךְ הַבַּיִת וּבֵין כָּךְ הוֹצִיא אֶת כָּל הַיַּיִן. שָׁאֲלוּ מַה הָיְתָה גְּדֻלָּתוֹ, וְהֻשִׁיבוּ: שֶׁמִּיָּמָיו לֹא הִקְפִּיד בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְלֹא צָעַד בִּפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ וְכוּ', כָּל זֶה הוּא בְּחִינַת וַתָּרָנוּת עֲצוּמָה, כִּי בְּדֶרֶךְ כְּלָל כְּשֶׁנַּעֲשָׂה אֵיזֶה רִיב בַּבַּיִת, כָּל אֶחָד אוֹחֵז שֶׁהוּא צוֹדֵק, אֲבָל דֶּרֶךְ הַוְתָרָן לְוַתֵּר וְלוֹמַר: בְּסֵדֶר אַתָּה צוֹדֵק, הָעִקָּר שֶׁלֹּא תִּהְיֶה מַחְלֹקֶת, וְכֵן מִי שֶׁאֵינוֹ צוֹעֵד לִפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ הוּא גַּם כֵּן כָּךְ, הוּא מַרְשֶׁה לְכָלָם שֶׁיֵּלְכוּ לְפָנָיו, וּבֶאֱמֶת הוּא שׂוֹחֵק מִכֻּלָּם, וְאַף שֶׁהוּא הוֹלֵךְ הָאַחֲרוֹן הוּא יוֹתֵר גָּדוֹל מִכֻּלָּם, וּבָזֶה תָּלוּי כָּל הַצְלָחַת הָאָדָם בֵּין בְּגַשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת, וְזֶה הָיָה דֶּרֶךְ רַבֵּנוּ זַ״ל לֹא לְהִתְעַקֵּשׁ כְּלָל, אַתָּה כָּךְ שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ, וּמִמֵּילָא לְבַסּוֹף עָשָׂה וְהוֹצִיא מִכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל מַה שֶּׁרָצָה. כָּךְ מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּוַתָּרָנוּת הוּא הַמְנַצֵּחַ תָּמִיד, אַשְׁרֵי לוֹ!

(שִׂיחוֹת מוֹהַרָא״ש חֵלֶק ד׳ וַתָּרָנוּת)

הַמִּשְׁפָּט הָאֱמִתִּי

בְּדֶרֶךְ הָעוֹלָם אָדָם מַגִּיעַ לְ"שׁוֹפְטִים" אֲחֵרֵי "שׁוֹטְרִים", שׁוֹטֵר תַּפְקִידוֹ לַעֲמֹד וּלְהַזְהִיר אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יַגִּיעַ לְמַצָּב שֶׁיִּצְטָרֵךְ לָבוֹא לִפְנֵי הַשּׁוֹפֵט, אָדָם שֶׁרוֹאֶה נַיֶּדֶת נִזָּהָר וְשׁוֹמֵר עַל הַחֹק, מִי שֶׁעָבַר עַל הַחֹק וְנִתְפַּס - הוּא זֶה שֶׁמַּגִּיעַ לִפְנֵי שׁוֹפֵט.

אוּלָם מְעַנְיֵן הוּא, שֶׁבַּפְּסוּק "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ", הַ'שׁוֹפְטִים' הֵם לִפְנֵי הַ'שׁוֹטְרִים'...

שׁוֹפֵט נָדִיר...

זֶהוּ הַלִּמּוּד שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, וְזֶה בְּעֶצֶם כָּל עִנְיַן חֹדֶשׁ אֱלוּל: רַבֵּנוּ זַ״ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, שֶׁבֶּאֱמֶת צְרִיכִים לִהְיוֹת כְּמוֹ "שׁוֹטֵר" - לְהַשְׁגִּיחַ מְאֹד עַל כָּל הָעִנְיָנִים, אֲבָל אַף עַל פִּי כֵן מִקֹּדֶם צְרִיךְ הָאָדָם לִהְיוֹת חָזָק בְּעִנְיַן שֶׁל "שׁוֹפְטִים" - שֶׁאִם בֶּאֱמֶת עָשִׂיתִי מַשֶּׁהוּ לֹא רָצוּי, אֲנִי מִיָּד שׁוֹפֵט אֶת עַצְמִי, עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה וּמַתְחִיל מֵחָדָשׁ.

בְּגַשְׁמִיּוּת, בְּבֵית הַמִּשְׁפָּט מְטִילִים עִנְּשׁ עַל עוֹבֵר הַחֹק, בְּקְדֻשָּׁה - הַשּׁוֹפֵט הוּא הַצַּדִּיק, שֶׁמַּזְהִיר אֶת הָאָדָם לַחֲזֹר לְדֶרֶךְ הַנָּכוֹן, הוּא מְחַזֵּק אוֹתְךָ שֶׁאַפְלוּ אִם עָבַרְתָּ עַל הַחֻקִּים - אַתָּה יָכוֹל לָשׁוּב. אִם נִתְבּוֹנֵן, זֶהוּ דָּבָר נָדִיר... הֵיכָן תִּמְצָא אָדָם שֶׁבָּא לִשּׁוֹפֵט, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יִצְטָרֵךְ לְכָךְ, וְהִנֵּה הַשּׁוֹפֵט מַתְחִיל לְחַזֵּק אוֹתוֹ: "הִנֵּה עָבַרְתָּ, וְתָפְסוּ אוֹתְךָ, תִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק! תַּחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה!" אֵיפֹה מוֹצְאִים זֹאת?... שׁוֹפֵט גַּשְׁמִי יִכְתֹּב אֶת הַדּוּ"ח, וְאוּלַי יְרַחֵם פָּחוֹת אוֹ יוֹתֵר, אֲבָל הַדִּין קַיָּם.

הֵיכָן תִּמְצָא אָדָם שֶׁבָּא לְשׁוֹפֵט, שֶׁאַף אֶחָד לֹא יִצְטָרֵךְ לְכָךְ, וְהִנֵּה הַשּׁוֹפֵט מַתְחִיל לְחַזֵּק אוֹתוֹ...

בְּקְדֻשָּׁה, הַשּׁוֹפֵט מְגַלֶּה לְךָ: "הִנֵּה, עָבַרְתָּ עַל הַחֹק, עָשִׂיתָ מַשֶּׁהוּ לֹא בְּסֵדֶר, תְּתַקֵּן אֶת זֶה! אֲנִי פֹּה לֹא כְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתְךָ! אֲנִי פֹּה לְהַזְהִיר אוֹתְךָ וּלְלַמֵּד אוֹתְךָ שֶׁאָמְנָם יֵשׁ לְךָ טִפְּשׁוּת בְּתוֹךְ הַלֵּב שֶׁלְּךָ, וְהָרָעָה הִיא שֶׁהִנֵּה עָבַרְתָּ עַל הַחֹק וְלֹא הִצְלַחְתָּ לַעֲמֹד חָזָק נֶגֶד הַנִּסָּיוֹנוֹת, וּמָה תַּעֲשֶׂה עַכְשָׁיו? תְּתַקֵּבֵּל חֲלִישׁוּת הַדַּעַת? תִּשָּׁבֵר? לֹא! אֲנִי אַרְאֶה לְךָ אֶת הַדֶּרֶךְ אֵיךְ תּוּכַל לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמְךָ וּלְהִתְחַזֵּק מֵחָדָשׁ".

קֹדֶם צָרִיךְ לְדַעַת לִשְׁפֹּט

רַבֵּנוּ זַ״ל קוֹרֵא לְהִתְבּוֹדְדוּת "מִשְׁפָּט", שֶׁאָדָם שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ וְעוֹשֶׂה חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לֹא רָצִיתִי, זֶה לֹא מִצַּד עַצְמִי וּפְנִימִיּוּת נַפְשִׁי, זֶה בָּא רַק מִטִּפְּשׁוּת הַלֵּב", עַתָּה הַתַּפְקִיד שֶׁל הָאָדָם הוּא הַמִּשְׁפָּט וְהַהִתְחַזְּקוּת לָקוּם מֵהֶעָבָר שֶׁנּוֹתַן הַשּׁוֹפֵט הָאֱמִתִּי - הַצַּדִּיק.

עִנְיָן זֶה הוּא הָרִאשׁוֹן בַּפְּסוּק, לְהוֹרוֹת שֶׁזֶּה הַהִתְחָלָה וְזֶה הָעִקָּר, אָדָם שֶׁאֵין לוֹ עִנְיָן "בָּקִי בְּשׁוֹב" - הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ לְהִתְחַזֵּק כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו מַשֶּׁהוּ, אֲזַי יִהְיֶה קָשֶׁה לוֹ מְאֹד מְאֹד לְהִתְקַדֵּם בַּחַיִּים, לִפְנֵי שֶׁאָדָם נִכְנָס בַּעֲבוֹדַת ה' מָכְרָח לִהְיוֹת "בָּקִי בְּשׁוֹב", רַק אַחַר כָּךְ הוּא יָכוֹל לִהְיוֹת "שׁוֹטֵר", אִם יֵשׁ לוֹ כֹּחַ הַהִתְחַזְּקוּת שֶׁל "שׁוֹפֵט", וְהוּא בָּקִי כְּבָר אֵיךְ לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ בְּהִתְחַזְּקוּת, עַל יְדֵי זֶה יָכוֹל לִהְיוֹת "שׁוֹטֵר" וְלִלֶּכֶת בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה.

דִּבּוּר אֶחָד

כַּוָּנַת אֱלוּל הִם תִּקּוּן לִפְגַם הַבְּרִית, הֵינוּ עַל יְדֵי שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ בְּזִיּוֹנוֹ שֶׁמְּחָרְפִים וּמְבַזִּים אוֹתוֹ, וְשׁוֹתֵק וְאֵינוֹ עוֹנֶה לָהֶם, עַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְתִקּוּן בְּרִיתוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה יִמְצָא אֶת זִוּוּגוֹ וְלֹא תִּהְיֶה לוֹ מִתְנַגֶּדֶת רַק תִּהְיֶה נוֹטָה אַחַר רְצוֹנוֹ. (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן חֵלֶק ב׳ סִימָן פ״ז)

ממכתבי מו"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

לָמָּה לָנוּ לִשְׁפֹּט אֶת הָאָדָם הַזֶּה?

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ יוֹם ו' לְסִדְרַ שׁוֹפְטִים ו' אֱלוּל חֹדֶשׁ הָרַחֲמִים
וְהַסְּלִיחוֹת תשע"ח

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר הוי"ה עֲלֵיהֶם יִחְיוּ!

הַשָּׁבוּעַ קוֹרְאִים **פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים**, וְהִיא קְרִיאָה קְדוֹשָׁה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאִתָּנוּ, לָהֶכִין אֶת עַצְמֵנוּ לִקְרַאת יְמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁבָּהֶם אָנוּ צְרִיכִים לָבֹא לִפְנֵי הַשּׁוֹפֵט הַגָּדוֹל שֶׁהוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְעָלֵינוּ לְהָכִין אֶת עַצְמֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה וּרְצוּיָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וּמַהִי הָעֵצָה הֲכִי בְּטוּחָה לִזְכּוֹת בַּדִּין לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא? עַל יְדֵי שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶת הַמִּשְׁפָּט בְּעַצְמֵנוּ, וְכַמְּבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן ח"א סִימָן ט"ו), עַל פִּי דִּבְרֵי הַסִּפְרִי בְּפָרָשָׁה זוֹ, כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין לְמַטָּה אֵין דִּין לְמַעְלָה, זֹאת אוֹמֶרֶת כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה דִּין לְעַצְמוֹ לְמַטָּה, וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ בְּכָל עִנְיָנָיו אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל אֲשֶׁר הוּא עוֹשֶׂה, עַל יְדֵי זֶה הוּא פּוֹטֵר מֵעַצְמוֹ אֶת כָּל הַדִּינִים שֶׁלְּמַעְלָה, כִּי בַּשָּׁמַיִם אוֹמְרִים: לָמָּה לָנוּ לִשְׁפֹּט אֶת הָאָדָם הַזֶּה, הֲלֹא הוּא שׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ וְנוֹתֵן לֵב עַל כָּל דְּרָכָיו לְתַקְּנָם עַל פִּי יְכָלְתּוֹ. וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁאָדָם מִתְבּוֹדֵד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְדָן אֶת עַצְמוֹ בְּכָל עִנְיָנָיו - אִם הוּא מְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ, עַל יְדֵי זֶה אֵין עָלָיו שׁוּם דִּין וּמִשְׁפָּט לְמַעְלָה, וְהוּא יוֹצֵא זַכַּאי בְּדִין.

וְזֶהוּ "**שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ**" וְגוֹ', הַיְנוּ שֶׁאַתָּה בְּעַצְמְךָ אִם תִּתֵּן לְךָ שׁוֹטְרִים וְשׁוֹפְטִים וְתָדוּן אֶת עַצְמְךָ עַל כָּל דְּרָכֶיךָ, "**ה' אֱלֹהֶיךָ נוֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ**" שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לְךָ הִזְדַּמְּנוּת לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמְךָ בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל דַּיְקָא, כְּדֵי שֶׁתָּבוֹא לִקְרַאת יְמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים זַכַּאי וְצַדִּיק, "**וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפַּט צֶדֶק**" עַל יְדֵי שֶׁתִּשְׁפֹּט אֶת עַצְמְךָ תִּזְכֶּה לָצֵאת מָצְדָּק וְזַכַּאי בַּדִּין.

וְזֶהוּ "**לְךָ לִשְׁפָּטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶ"ת**" רָאשֵׁי תֵּבוֹת **אֱלוּל**, כִּי עַכְשָׁו בִּימֵי אֱלוּל זֶה זְמַן מְסֻגָּל מְאוֹד לְהִתְבּוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן הַנֶּפֶשׁ עַל כָּל מָה שֶׁעָשָׂה כָּל הַשָּׁנָה, עַל יְדֵי זֶה פּוֹטֵר מֵעַצְמוֹ כָּל הַדִּינִים וְזוֹכֶה לָצֵאת זַכַּאי בַּדִּין בִּימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים וְלִזְכּוֹת לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת.

...

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ.

יצחק שמואל סרין ליעזי

שו"ת ברסלב

מאת מוהרא"ש זי"ע

לָמָּה אֲנַחְנוּ לֹא זוֹכִים לִילָדִים מְצֻלָּחִים כְּמוֹ בְּמִשְׁפָּחוֹת אֲחֵרוֹת?

לִכְבוֹד הַצַּדִּיק מִיבְנְאֵל, חַג כָּשֵׁר וְשָׂמֵחַ.

אֲנַחְנוּ מִשְׁפָּחָה חֲרֵדִית, וְזָכִינוּ לְחַתֵּן כְּבָר כַּמָּה יְלָדִים, אֲבָל כּוֹאֵב לָנוּ מְאוֹד שֶׁהֵם לֹא הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ שֶׁהָיִינוּ רוֹצִים - שֶׁהַבָּנִים יִהְיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְיִרְאֵי הַשֵּׁם וְהַבָּנוֹת יִהְיוּ צְנוּעוֹת כְּמוֹ שֶׁרוֹאִים בְּמִשְׁפָּחוֹת אֲחֵרוֹת, אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא זוֹכִים לְכָךְ לְצַעֲרֵנוּ הָרַב. מָה הַסִּבָּה שֶׁאֲנַחְנוּ לֹא זוֹכִים לָזֶה?

תשובה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ב' עֶרֶב חַג הַפֶּסַח הַתשע"ד

שָׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִי'

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבֵךְ.

מָה אֹמַר לָךְ, כְּדֵי לִזְכּוֹת לִילָדִים טוֹבִים צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם, כִּי כְּמוֹ עָשָׂה - אִם לֹא חוֹרְשִׁים וְזוֹרְעִים וּמַשְׁקִים וּמְטַפְּחִים וְכוּ' וְכוּ' אֲזַי יוֹצְאִים קוֹצִים וְדַרְדָּרִים שֶׁמַּזִּיקִים לִבְנֵי אָדָם וְכוּ' וְכוּ', כְּמוֹ כֵן הַיְלָדִים - צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וְכֹלִי הַאי וְאוּלַי וְכוּ', וְהָעִקָּר הוּא חִנּוּךְ עַצְמִי, כִּי אִם הַיְלָדִים רוֹאִים אֵיךְ שֶׁהָאַבָּא מִתְנַהֵג וְכוּ' וְאֵיךְ שֶׁהָאִמָּא מִתְנַהֶגֶת וְכוּ', אֲזַי הֵם יְכוֹלִים לִהְיוֹת דְּגְמָא חַיָּה לְיַלְדֵיהֶם, מָה שֶׁאֵין כֵּן אִם הַיְלָדִים רוֹאִים בְּתַכְלִית הַהֵפֶךְ אֲזַי בְּוַדַּאי יְחַקּוּ אֶת הַהוֹרִים, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (סָכָה נ"ו:) שׁוּתָא דְּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוֹ דַּאֲבוּהּ אוֹ דְּאִמֵּהּ; מָה שֶׁהַתִּינוֹק מְדַבֵּר בַּשּׁוּק אֶת זֶה שָׁמַע אוֹ מֵהָאַבָּא אוֹ מֵהָאִמָּא, וְאָמְרוּ (כְּתֻבּוֹת ס"ג.) הַיְנוּ דְּאָמְרִי אִנְשֵׁי רְחֵלָא בָּתַר רְחֵלָא אָזְלָא כְּעוּבְדֵי אִמֵּהּ כָּךְ עוּבְדֵי בְּרַתָּא; כְּמוֹ שֶׁהָאֵם מִתְנַהֶגֶת כָּךְ הַבַּת תִּתְנַהֵג, כִּי חִנּוּךְ מַתְחִיל בַּבַּיִת -הַהוֹרִים צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְלֹא לְבַזּוֹת אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי וְכוּ' וְכוּ', וְהַבַּיִת צָרִיךְ לִהְיוֹת בַּיִת רָגוּעַ, וְאָז גַּם

הַיְלָדִים יֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ זוֹ וְכוּ'.

וְעַל כָּלָם אַבָּא וְאִמָּא צְרִיכִים יוֹמָם וְלַיְלָה לְהִתְפַּלֵּל עַל הַצְלָחַת יַלְדֵיהֶם, כִּי תְּפִלַּת הַהוֹרִים עַל יַלְדֵיהֶם מְאֹד מְאֹד מְקֻבֶּלֶת בַּשָּׁמַיִם, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (תַּנָּא דְּבֵי אֵלִיָּהוּ רַבָּה פֶּרֶק י"ח) מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה יָרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר, וְהָיוּ לוֹ עֶשְׂרָה בָּנִים מְאֹשָּׁה אַחַת, שִׁשָּׁה זְכָרִים וְאַרְבַּע נְקֵבוֹת, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם הָיָה מִתְפַּלֵּל וּמִשְׁתַּטֵּחַ וּמִתְחַנֵּן וּמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וּמְלַחֵךְ בִּלְשׁוֹנוֹ עָפָר, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לִידֵי עֲבֵרָה וְלִידֵי דָּבָר מְכֹעָר. מָה הָיָה עוֹשֶׂה? בְּכָל יוֹם וְיוֹם הָיָה מַכְנִיסָן לְבֵית פְּנִימִי, וְיֹשֵׁב וּמְשַׁמְּרָן בַּבַּיִת הַחִיצוֹן, וּמִתְפַּלֵּל וּמִשְׁתַּטֵּחַ וּמְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וּמְלַחֵךְ בִּלְשׁוֹנוֹ עָפָר כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא אֶחָד מֵהֶן בָּא לִידֵי עֲבֵרָה וְלִידֵי דָּבָר מְכֹעָר. אָמְרוּ, לֹא יָצָאת אוֹתָהּ שָׁנָה וְלֹא שְׁנָתָהּ וְלֹא שְׁלִשָּׁה, עַד שֶׁבָּא עֻזְרָא וְהֶעֱלָה אֶת יִשְׂרָאֵל מִבָּבֶל, וְהֶעֱלָה אֹתוֹ כֹּהֵן עִמָּהֶם, וְלֹא נִכְנַס אוֹתוֹ כֹּהֵן לְבֵית עוֹלָמוֹ, עַד שֶׁרָאָה כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים וּפְרִחֵי כְהֻנָּה מִבָּנָיו וּמִבְנֵי בָּנָיו עַד חֲמִשִּׁים שָׁנָה, וְאַחַר כָּךְ נִכְנַס אוֹתוֹ כֹּהֵן לְבֵית עוֹלָמוֹ, וְעָלָיו הַכָּתוּב אוֹמֵר (תְּהִלִּים ל"ז ג') "בְּטַח בַּהוי"ה וַעֲשֵׂה טוֹב" וְגוֹ'.

שָׁאֲלוּ אֶת הַגָּאוֹן הָאֱלֹקִי הַבַּעַל "חַתַּם סוֹפֵר" זי"ע: אֵיךְ זְכִיתֶם לְבָנִים וּבָנוֹת כָּל כָּךְ מֻצְלָחִים? עָנָה וְאָמַר: כָּל לַיְלָה בְּעֵת תִּקּוּן חֲצוֹת מִלֵּאתִי אֶת הַכּוֹס עִם דְּמָעוֹת, וְהִתְפַּלַּלְתִּי עַל הַצְלָחַת יְלָדַי, וְכָךְ זָכִיתִי לָזֶה.

וְכֵן מִסֵּפֶר מֵאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיוּ לוֹ עֶשְׂרָה יְלָדִים, וְכֻלָּם הָיוּ מֻצְלָחִים וּבַעֲלֵי דֶּרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹלָה, וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אֵיךְ זָכִיתָ לִילָדִים טוֹבִים כָּאֵלּוּ? עָנָה וְאָמַר: מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם צָמְחוּ לִי עַל הָעֵץ? כָּל לַיְלָה שָׁפַכְתִּי דְּמָעוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּמִלֵּאתִי אֶת הַכּוֹסָה שֶׁלִּי עִם הַדְּמָעוֹת, וְאַחַר כָּךְ רָחַצְתִּי אֶת פָּנַי עִם הַדְּמָעוֹת וְכוּ', עַד שֶׁזָּכִיתִי לִרְאוֹת מֵהֶם מָה שֶׁרָאִיתִי וְכוּ'.

יָדוּעַ שֶׁפַּעַם בָּאָה אִמָּא אֶל הֶחָפֵץ חַיִּים זצ"ל וּבִקְּשָׁה בְּרָכָה עַל יְלָדֶיהָ שֶׁיִּהְיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, עָנָה וְאָמַר: עִם בְּרָכָה אַתֶּם רוֹצִים שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים? צְרִיכִים לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם, וְהָעִקָּר לְהִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה לְהַצְלָחַת הַיְלָדִים, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד, כִּי תְּפִלַּת הָאִמָּא עַל יְלָדֶיהָ עוֹשָׂה רֹשֶׁם בַּשָּׁמַיִם. וְהוֹצִיא מֵאֲרוֹן הַסְּפָרִים שֶׁלּוֹ סֵפֶר תְּהִלִּים יָשָׁן נוֹשָׁן שֶׁהָיוּ הַדַּפִּים מְנֻפָּחִים עִם הֶמּוֹן כְּתָמִים וְכוּ', וְזֶה הָיָה מֵרֹב דְּמָעוֹת שֶׁל הָאִמָּא שֶׁלּוֹ שֶׁהִתְפַּלְּלָה עָלָיו, וְהֶרְאָה אֶת זֶה לְאִשָּׁה וְאָמַר לָהּ: אַתְּ רוֹאָה? זֶה הַתְּהִלִּים שֶׁל הָאִמָּא שֶׁלִּי שֶׁהִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל עָלַי.

רוֹאִים מִכָּל זֶה שֶׁעִקַּר הַצְלָחַת הַיְלָדִים זֶה רַק עַל יְדֵי תְּפִלָּה, וְלָכֵן אַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁמִּתְפַּלֶּלֶת עַל הַצְלָחַת יְלָדֶיהָ, וּבְוַדַּאי תְּפִלַּת הָאֵבוֹת עַל הַבָּנִים מוֹעִילָה מְאֹד מְאֹד. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ - אַל תִּכָּנְסִי בְּלַחַץ, וְאַל תִּהְיִי שְׁבוּרָה, אֶלָּא אַתְּ וּבַעֲלֵךְ תִּתְפַּלְּלוּ בְּכָל יוֹם עַל הַצְלָחַת הַיְלָדִים, וְכֵן תִּשְׁמְרוּ בֵּינֵיכֶם לֹא לָרִיב וְלֹא לְהִתְוַכֵּחַ, וְאָז תִּזְכּוּ לִילָדִים טוֹבִים, וּצְרִיכִים סִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא גְּדוֹלָה מְאֹד לִזְכּוֹת לִילָדִים מֻצְלָחִים.

הַנֶּהָג שֶׁלָּנוּ צַדִּיק!

י שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַלִּמּוּדִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבֵּנוּ, הָעֲבוֹדָה שֶׁלּוֹ וְכָל הָעִנְיָנִים הַגַּשְׁמִיִּים שֶׁמַּטָּלִים עָלָיו - הֵם לֹא סְתִירָה לַעֲבוֹדַת ה', זֶה לֹא סוֹתֵר! יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ לָעֲבוֹדָה, יֵשׁ אֶת הַדֶּרֶךְ חֻזֹר, יֵשׁ הַפְסָקָה בְּאֶמְצַע הָעֲבוֹדָה שֶׁיֵּשׁ עַל פִּי רֹב בְּכָל עֲבוֹדָה, יֵשׁ הַמּוֹן זְמַן... אִם יֵשׁ לָאָדָם 'עֹל תּוֹרָה' - הוּא תָּמִיד מוֹצֵא זְמַן אֵיךְ לְחַטֵּט שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן.

מְסַפְּרִים עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהָיוּ בַּעֲלֵי חֲנוּיוֹת, שֶׁהָיְתָה לָהֶם עֲרֵמָה שֶׁל סְפָרִים בַּעֲבוֹדָתָם, וְזֹאת רָאִיתִי בְּעֵינַי אֵצֶל נֶהָג אוֹטוֹבּוּס מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית [פֹּה לֹא רָאִיתִי שֶׁזֶּה כָּל כָּךְ מָצוּי, אֲבָל שָׁם זֶה מָצוּי, שֶׁלּוֹקְחִים אַבְרֵכִים יִרְאֵי ה' כְּדֵי שֶׁיִּהְיוּ נֶהָגֵי אוֹטוֹבּוּס שֶׁל תַּלְמוּדֵי תּוֹרָה וּבָתֵּי סֵפֶר, וְכָךְ זוֹכִים שֶׁיֵּשׁ נֶהָג יָרֵא שָׁמַיִם, וְגַם נוֹתְנִים לָהֶם פַּרְנָסָה], שֶׁבְּתוֹר אֶחָד שֶׁמְּקָרֵב לְרַבֵּנוּ, הָיְתָה לוֹ בְּקִדְמַת הָאוֹטוֹבּוּס עֲרֵמָה מְלֵאָה שֶׁל סְפָרִים! עַד שֶׁהַיְלָדִים עוֹלִים עַל הָאוֹטוֹבּוּס, וְעַד שֶׁהֵם יוֹרְדִים, וְעַד שֶׁהֵם מִתְיַשְּׁבִים, זֶה לוֹקֵחַ הַרְבֵּה זְמַן... אֲז סְתָם נֶהָג מְבַטֵּל זְמַנּוֹ לְרִיק, אֲבָל מִי שֶׁמְּקָרֵב לְרַבֵּנוּ יֵשׁ לוֹ שִׁעוּרִים שְׁלֵמִים בַּזְּמַן הַזֶּה: תַּנַ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא, הַכֹּל!

וְהִפְלָא הָעִנְיָן עַד מְאֹד, כְּשֶׁשָּׁמְעוּ אֶת הַיְלָדִים אוֹמְרִים לְחַבְרֵיהֶם: 'הַנֶּהָג שֶׁלָּנוּ הוּא אֶחָד מִ"ו צַדִּיקִים'... אֵיפֹה הֵם רָאוּ דָּבָר כָּזֶה - שֶׁנֶּהָג אוֹטוֹבּוּס יִלְמַד שִׁעוּרֵי תּוֹרָה?... בְּבֵית מִדְרָשׁ רוֹאִים אֲנָשִׁים יוֹשְׁבִים אֵצֶל הַשֻּׁלְחָן עִם עֲרֵמַת סְפָרִים, אֲבָל נֶהָג אוֹטוֹבּוּס שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עֲרֵמַת סְפָרִים אֵצֶל מְקוֹמוֹ? וְהִנֵּה הַיְלָדִים רוֹאִים שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁעוֹלִים לָאוֹטוֹבּוּס הוּא לוֹמֵד סֵפֶר אַחֵר, אַז הֵם כְּבָר מְדַבְּרִים בֵּינֵיהֶם שֶׁהוּא מִ"ו צַדִּיקִים...

אֵלּוּ הֵם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים! וְכֵן הָיָה אֵצֶל שְׁאָר בַּעֲלֵי פַּרְנָסָה מִכָּל הַסּוּגִים, וְכִי יֵשׁ לָאָדָם לָקוֹחוֹת בְּכָל רֶגַע?... יֵשׁ הַרְבֵּה הֶפְסֵק שֶׁל זְמַן בֵּין לָקוֹחַ לְלָקוֹחַ, וְיֵשׁ אָדָם שֶׁהוּא מְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן - יֵשׁ לוֹ רַדְיוֹ, אוֹ יֵשׁ לוֹ רַחֲמָנָא לִצְלָן אֵיזֶה מַכְשִׁיר טָמֵא, וְהוּא כְּבָר מְבַלֶּה אֶת הַזְּמַן; אֲבָל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֶת הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ - הוּא מְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ: 'אָה! בָּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לִי עַכְשָׁו אֵיזוֹ נְיָחָא? אֲנִי חוֹטֵף עוֹד לִמּוּד!'...

וְהָיְתָה שִׂיחָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַסִּבָּה הֵכִי גְּדוֹלָה לְפַרְנָסָה בְּשֶׁפַע - שֶׁיִּהְיוּ הַרְבֵּה לָקוֹחוֹת בַּחֲנוּת - שֶׁיִּהְיוּ מוֹכְנִים הַסְּפָרִים עַל הַדֶּלְפֵּק, וְהוּא לוֹמֵר שִׁעוּרִים כְּסִדְרָן בֵּין לָקוֹחַ לְלָקוֹחַ, וַהֲרֵי הַס"מ לֹא רוֹצֶה שֶׁתִּלְמַד... הוּא לֹא אוֹהֵב אֶת זֶה... אָז הוּא יָבִיא לְךָ הַרְבֵּה קוֹנִים - הַרְבֵּה לָקוֹחוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא תּוּכַל לִלְמֹד הַרְבֵּה...

הַכֹּל, מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל - הוּא זוֹכֶה לְקַיֵּם 'יָרֵא שָׁמַיִם יוֹצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם', וְהִנֵּה הוּא עוֹסֵק בְּפַרְנָסָה - וְהִנֵּה חוֹטֵף טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי!

(מתוך השיעור השבועי פרשת ראה תשפ"ד)

הַחַיָּט הַמֹּאִיר

הַהַלְוָיָה הִגִּיעָה לְבֵית הָעַלְמִין בָּעֲיָרָה פּוֹלְנָאָה, נוֹשְׂאֵי הָאָרוֹן הִתְקַדְּמוּ לְחֶלְקַת הַקֶּבֶר, וְאַנְשֵׁי הַחֶבְרָא קַדִּישָׁא עָשׂוּ מְלַאכְתָּם נֶאֱמָנָה.

זָכָה הַנִּפְטָר וּבֵין הַמְלַוִּים הָיָה הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ בַּעַל הַ"תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף" זי"ע, שֶׁאָחוּז הָיָה בְּשִׁעֲרֵי פִּיו הַקְּדוֹשִׁים, הַצַּדִּיק הִרְגִּישׁ אוֹר גָּדוֹל בּוֹקֵעַ מֵאָחֵד מֵחֶלְקוֹת הַקְּבוּרָה הָאֲחֵרִים, חֶלְקָה שֶׁעוֹד לֹא נִקְבַּר בָּהּ אָדָם, רֵיחַ גַּן עֵדֶן הֵרִיחַ הַצַּדִּיק בְּחוּשָׁיו הַקְּדוֹשִׁים וְאוֹר נְעִימוּת גְּדוֹלָה. מִשּׁוּם כָּךְ בִּקֵּשׁ לְאַחַר מִכֵּן מֵהַחֶבְרָא קַדִּישָׁא לִקְנוֹת אֶת חֶלְקַת הַקֶּבֶר שֶׁלְּיָדָהּ. וּבְעִקְבוֹתָיו - אֶת הַחֶלְקָה מֵהַצַּד הַשֵּׁנִי קָנָה הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי לֵיבּ מוֹכִיחַ זי"ע.

עָבְרָה תְּקוּפָה וְהַ'תּוֹלְדוֹת' הַקָּדוֹשׁ נִפְטַר, הַתַּלְמִידִים הַכּוֹאֲבִים הִתְעַסְּקוּ בַּכָּבוֹד הָאַחֲרוֹן לְרַבָּם, הַלְוָיָה וְהַקְּבוּרָה, וְהִנֵּה נוֹדַע לָהֶם דָּבָר: בַּחֶלְקָה הַהִיא, שֶׁהָרַבִּי קָנָה חֶלְקָה צְמוּדָה אֵלֶיהָ, נִטְמַן יְהוּדִי פָּשׁוּט, וְכִי רָאוּי שֶׁהָרַבִּי הַקָּדוֹשׁ יִטָּמֵן לְיַד אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים? אוּלָם הֱיוֹת וְהַ'תּוֹלְדוֹת' הִנִּיחַ צַוָּאָה שֶׁרְצוֹנוֹ לְהִטָּמֵן שָׁם דַּיְקָא, הֻצְרְכוּ לְקַיֵּם זֹאת בִּפְשִׁיטוּת.

מָה הָיָה סוֹד הָאוֹר הַגָּדוֹל שֶׁהִרְגִּישׁ ה'תּוֹלְדוֹת'?

בָּעִיר פּוֹלְנָאָה, בִּזְמַן חַיֵּי הַצַּדִּיק, חַי יְהוּדִי פָּשׁוּט שֶׁעָמַל לְפַרְנָסָתוֹ כְּחַיָּט, הוּא שֵׁרֵת אֶת אַנְשֵׁי הָעִיר בֶּאֱמוּנָה, תָּפַר וְתִקֵּן אֶת הַבְּגָדִים בִּמְקְצוֹעִיּוּת וּבְחִיּוּךְ, אוּלָם כֶּאֱמוּר - הָיָה אָדָם פָּשׁוּט בְּיוֹתֵר.

אַךְ דָּבָר אֶחָד מְיֻחָד נָהַג:

מִדֵּי יוֹם, כְּשֶׁנֶּפֶשׁ חַיָּה לֹא רָאֲתָה אֶת מַעֲשָׂיו, סָגַר אֶת כָּל עִנְיָנָיו וְצָעַד לְעֵבֶר בֵּית הָעַלְמִין.שָׁם רָכַשׁ מִכְּבָר חֶלְקַת קֶבֶר לְעַצְמוֹ.

נֶעֱמַד הָיָה הַחַיָּט לִפְנֵי חֶלְקָתוֹ וּמוֹרִיד דְּמָעוֹת בְּבֶכִי: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! פֹּה אֶהְיֶה, פֹּה יִקְבְּרוּ אוֹתִי, עָזְרֵנִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה בְּכַעַס וְלֹא מְמֹרָמָר, שֶׁאֶהְיֶה תָּמִיד שָׂמֵחַ, שֶׁלֹּא אָרִיב עִם אַף אֶחָד, הִנֵּה פֹּה הַתַּחֲנָה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁלִּי, פֹּה אֲנִי מְסַיֵּם אֶת הַחַיִּים, וְלָמָּה אֶתְרַגֵּז וְלָמָּה אֶכְעַס עַל אֵיזוֹ בְּרִיָּה?!..."

נֹהַג קָדוֹשׁ זֶה זְכוּת אֶת נִשְׁמָתוֹ, וְגַם בְּמַצָּבִים שׁוֹנִים הַיְכוֹלִים לְהַפִּיל בְּנִסָּיוֹן שֶׁל כַּעַס, הָיָה שָׁגוּר עַל שְׂפָתָיו הַמַּחֲיִכוֹת: "שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ, שֶׁיִּהְיֶה כָּךְ"...

יְהוּדִי, אֶפְלוּ הַפָּשׁוּט בְּיוֹתֵר, שֶׁמְּדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל אֲשֶׁר קוֹרֶה עִמּוֹ - הוּא יוֹדֵעַ וּמַרְגִּישׁ שֶׁזֶּה מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָךְ רְצוֹן הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

(על פי אשר בנחל י"ט ע"ב)

סיפור לשבת

למשפחה!

שׁוֹפֵט שֶׁל עַצְמְךָ

שׁוֹפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לְךָ

// זוֹכֶה לִישׁוּב הַדַּעַת

קִבַּלְנוּ מֵרַבֵּנוּ זַ"ל מַתָּנָה יְקָרָה - **לִהְיוֹת רְגִילִים לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמֵנוּ בְּכָל פְּרָט וּפְרָט בַּחַיִּים מַה לַּעֲשׂוֹת,** מִי שֶׁזּוֹכֶה לָזֶה יָכוֹל לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם לְשָׁלוֹם, וְיִזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת לָדַעַת שֶׁהַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁזֶּה זוֹכִים רַק עַל יְדֵי מִשְׁפָּט - **לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּלְסַפֵּר כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו.**

// חַיִּים כְּאֵלֶּה?

וּלְהֶפֶךְ, כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בֵּין בַּגַּשְׁמִיּוּת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוּת הוּא רַק מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ זוֹכֶה לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ הֵיכָן הוּא בָּעוֹלָם, הַרְבֵּה פְּעָמִים הָאָדָם גּוֹרֵם מַחְלֹקֶת עִם סוֹבְבָיו, אוֹ עִם אִשְׁתּוֹ אוֹ יְלָדָיו, **הַכֹּל מֵחֲמַת שֶׁאֵינוֹ זוֹכֶה לֵישֵׁב אֶת עַצְמוֹ הֵיטֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֵינוֹ זוֹכֶה לִשְׁפֹּט אֶת עַצְמוֹ, הַאִם עָלָיו לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּחַיִּים כָּאֵלּוּ.**

// הַמִּתְקַת הַדִּין

תֶּכֶף וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם דָּן אֶת עַצְמוֹ כָּאן בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵין עָלָיו דִּין לְמַעְלָה (מִדְרַשׁ רַבָּה שׁוֹפְטִים), וְאִם עַל כָּל מַה שֶׁרַק יַעֲבֹר עָלָיו יָבוֹא לְסַפֵּר זֹאת אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְדָן וְשׁוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ, **עַל יְדֵי זֶה מַמְתִּיק מֵעָלָיו כָּל הַדִּינִים.**

(שִׂיחוֹת מוֹהַרְא"ש חֵלֶק ו, עֶרֶךְ מִשְׁפָּט)

דפוס צבעים אמיתיים

לזכות ולרפואת ר' **שלמה ברוך** בן **רבקה** הי"ו

לעילוי נשמת **סעדיה** בן **חיים**

לזכות **עמנואל** בן **יהודית אריאלה** להצלחה ולזיווג הגון בקרוב

לזכות **יחיאל** בן **שלומצה**

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון

בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"

בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"

לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו